

รายงานข่าวเศรษฐกิจที่น่าสนใจของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
รอบปลายเดือนพฤศจิกายน 2564

1. สรุปร่างข้อตกลงร่วมด้านเศรษฐกิจของพรรคร่วมจัดตั้งรัฐบาลใหม่

เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2564 พรรค Social Democratic Party (SPD) พรรค Greens และพรรค Free Democratic Party (FDP) ได้จัดแถลงข่าวเกี่ยวกับร่างข้อตกลงร่วมด้านนโยบายต่าง ๆ โดยสามารถสรุปนโยบายที่สำคัญด้านเศรษฐกิจ การปกป้องภูมิอากาศ พลังงาน และแรงงาน ดังนี้

1.1 นโยบายเศรษฐกิจ วางแผนกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยการกำหนดกรอบเงื่อนไขทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกันของตลาดภายในประเทศและในระดับอียู รวมถึงเร่งขยายการลงทุนเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งด้านนวัตกรรม เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน สร้างสภาพการทำงานที่ดี โดยคำนึงถึงการปกป้องสภาพภูมิอากาศ และได้วางเป้าหมายและมาตรการของภาคอุตสาหกรรมในภาพรวม ดังนี้

1.1.1 สนับสนุนการลงทุนที่เสริมสร้างความแข็งแกร่งด้านนวัตกรรม การเปลี่ยนโครงสร้างยานยนต์แบบสันดาปสู่ยานยนต์ไฟฟ้า โดยตั้งเป้าหมายผลิตรถยนต์ไฟฟ้าจำนวน 15 ล้านคัน ภายในปี ค.ศ. 2030

1.1.2 ผลักดันสหพันธ์ฯ ให้เป็นศูนย์กลางนวัตกรรมสำหรับยานยนต์ไร้คนขับ (Autonomous car)

1.1.3 สนับสนุนโครงการพัฒนาการผลิตแบตเตอรี่สำหรับยานยนต์ไฟฟ้าของอียู

1.1.4 กำหนดมาตรการในภาคอุตสาหกรรมที่เหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบาย European Green Deal ของอียู เช่น Carbon Contracts for Differences (CCfDs)¹ และ Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM)² ที่สอดคล้องกับระเบียบของ WTO เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม

1.2 นโยบายด้านสภาพภูมิอากาศ มุ่งเน้นการขับเคลื่อนด้านสภาพภูมิอากาศในทุกระดับทั้งในประเทศ อียู และระดับนานาชาติ และจะผลักดันให้ทุกฝ่ายปฏิบัติตามความตกลงปารีส (Paris Agreement) รวมถึงวางเป้าหมายและมาตรการด้านสภาพภูมิอากาศ ดังนี้

1.2.1 ตั้งเป้าหมายบรรลุ Climate neutrality ภายในปี ค.ศ. 2045 และพัฒนาพระราชบัญญัติปกป้องสภาพภูมิอากาศสหพันธ์ฯ (Federal Climate Change Act) โดยจะเร่งออกกฎหมายและมาตรการด้านต่าง ๆ

1.2.2 กำหนดเป้าหมายด้านสภาพภูมิอากาศและประเมินผลด้านสภาพอากาศในภาพรวมของทุกสาขาโดยประเมินผลลัพธ์ทุกปีเปรียบเทียบกับผลลัพธ์ในรอบหลายปี

1.2.3 ดำเนินการขับเคลื่อนไม่ให้ภาคอุตสาหกรรมต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายในการซื้อขายใบอนุญาตการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากเกินไป (Emission Trading Scheme: ETS)

1.2.4 เสริมสร้างความแข็งแกร่งความร่วมมือพหุภาคี ในด้านสภาพภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อม และพลังงาน ภายใต้กรอบความตกลงปารีส (Paris Agreement) และ The Agenda 2030 for Sustainable Development โดยจะใช้เวทีการประชุม G7 ซึ่งสหพันธ์ฯ เป็นเจ้าภาพในปี ค.ศ. 2022 ในการสร้างพันธมิตรด้านสภาพภูมิอากาศ และจัดตั้ง International Climate Club โดยจะเปิดกว้างสำหรับทุกประเทศ

1.3 นโยบายด้านพลังงาน โดยการกำหนดเป้าหมายและมาตรการ ดังนี้

1.3.1 เร่งขยายการผลิตพลังงานหมุนเวียน ประเมินความต้องการใช้ไฟฟ้ารวมภายในประเทศในปี ค.ศ. 2030 ที่จำนวน 680-750 TWh (TeraWatt-hour) โดยวางเป้าหมายร้อยละ 80 ของพลังงานที่จะใช้มาจากพลังงานหมุนเวียน และจะเร่งขยายโครงข่ายไฟฟ้าเพื่อรองรับการขยายตัวของพลังงานหมุนเวียน และตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2023 เป็นต้นไป รัฐบาลจะรับภาระค่าธรรมเนียมการใช้ไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (EEG-Umlage) ทั้งหมดไปจนกว่ากระบวนการยกเลิกการใช้พลังงานถ่านหินจะสิ้นสุดลง (ตั้งเป้าหมายเลิกใช้พลังงานถ่านหินในปี ค.ศ. 2030)

¹ CCfDs are a funding mechanism that offer governments the opportunity to guarantee investors a fixed price that rewards CO2 emission reductions above the current price levels in the EU Emissions Trading System (ETS)

² CBAM is a climate measure that should prevent the risk of carbon leakage and support the EU's increased ambition on climate mitigation, while ensuring WTO compatibility. It will help reduce the risk of carbon leakage by encouraging producers in non-EU countries to green their production processes.

1.3.2 ยกเลิกพลังงานนิวเคลียร์ และใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นพลังงานหลักในช่วงเปลี่ยนผ่านโครงสร้างพลังงาน โดยจะเร่งก่อสร้างโรงไฟฟ้าที่ใช้ก๊าซธรรมชาติที่มีโครงสร้างพื้นฐานซึ่งจะสามารถรองรับการใช้ก๊าซไฮโดรเจนในอนาคตได้ด้วยภายใต้ชื่อโครงการ H₂ ready

1.3.3 การยกเลิกการใช้พลังงานถ่านหิน (coal phase-out) จะพยายามยกเลิกการใช้พลังงานถ่านหินภายในปี ค.ศ. 2030 (เร็วขึ้นกว่าเดิม 8 ปี จากที่รัฐบาลสหพันธ์ฯ เคยประกาศว่าจะยกเลิกการใช้พลังงานถ่านหินภายในปี ค.ศ. 2038)

1.4 นโยบายด้านแรงงาน – จะขึ้นค่าแรงขั้นต่ำที่อัตรา 12 ยูโร/ชั่วโมง (ปัจจุบันอัตราค่าแรงขั้นต่ำอยู่ที่ 9.60 ยูโร/ชั่วโมง)

2. ความเห็นของรักษาการนายกรัฐมนตรีสหพันธ์ฯ เกี่ยวกับนโยบายด้านพลังงานนิวเคลียร์ของอียู

นาง Angela Merkel รักษาการนายกรัฐมนตรีสหพันธ์ฯ กล่าวว่า เป็นการยากที่สหพันธ์ฯ จะคัดค้าน อียูไม่ให้จัดพลังงานนิวเคลียร์เข้าอยู่ในกลุ่มพลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เนื่องจากคณะกรรมการอียูกำหนดว่า ข้อคัดค้านจะมีผลเมื่อประเทศสมาชิกอียูอย่างน้อย 20 ประเทศ (จากทั้งหมด 27 ประเทศ) ลงคะแนนเสียงสนับสนุนข้อคัดค้านนั้น ทั้งนี้ อียูจะตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดหมวดหมู่พลังงานภายในสิ้นปี 2564 อนึ่ง สหพันธ์ฯ ได้ประกาศว่าจะยกเลิกการใช้พลังงานนิวเคลียร์ภายในปี ค.ศ. 2022 และวางแผนใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นพลังงานเปลี่ยนผ่านในช่วงการเปลี่ยนโครงสร้างด้านพลังงาน ทั้งนี้ ฝรั่งเศสและประเทศสมาชิกอียูหลายประเทศสนับสนุนการจัดพลังงานนิวเคลียร์ให้อยู่ในกลุ่มพลังงานสีเขียวเนื่องจากกระบวนการการผลิตพลังงานนิวเคลียร์แทบไม่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ในขณะที่สหพันธ์ฯ เห็นว่าการกำจัดขยะที่เกิดจากกระบวนการผลิตนิวเคลียร์ยังไม่ได้รับการแก้ไข

3. การขยายเวลาการให้เงินช่วยเหลือแก่ภาคธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

ในการประชุมหารือเพื่อรับมือการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ระหว่างรัฐบาลรักษาการสหพันธ์ฯ และรัฐบาลรัฐต่าง ๆ เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2564 ที่ประชุมมีมติให้ขยายเวลาการให้เงินช่วยเหลือแก่ภาคธุรกิจและผู้ประกอบการอาชีพอิสระที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการรับมือการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 และ ขยายเวลาการให้เงินช่วยเหลือการทำงานระบบ short-time work³ ไปจนถึงเดือนมีนาคม 2565 (จากเดิมที่กำหนดไว้ถึงสิ้นเดือนธันวาคม 2564) นอกจากนี้ รัฐบาลรักษาการสหพันธ์ฯ และรัฐบาลรัฐต่าง ๆ ยังได้เตรียมวางแผนออกมาตรการช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการตลาดคริสมาสต์ด้วย โดยตามข้อมูลของรักษาการรัฐมนตรีเศรษฐกิจและพลังงานสหพันธ์ฯ ขณะนี้ รัฐบาลรักษาการได้จ่ายเงินช่วยเหลือแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 แล้วจำนวนประมาณ 126 พันล้านยูโร และเงินสนับสนุนการทำงานระบบ short-time work จำนวน 4 หมื่นล้านยูโร

4. สถานการณ์ตลาดแรงงานสหพันธ์ฯ

ปัจจุบันสหพันธ์ฯ กำลังประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะ เนื่องจากมีการเปลี่ยนโครงสร้างทางประชากรศาสตร์ โดยชาวเยอรมันส่วนใหญ่มีอายุโดยเฉลี่ยมากขึ้นทำให้มีสัดส่วนประชากรที่เข้าสู่วัยเกษียณอายุเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่มีแรงงานหนุ่มสาวเข้ามาทดแทนในตลาดแรงงานไม่เพียงพอ โดยสาขาที่ขาดแคลนแรงงานทักษะจำนวนมาก ได้แก่ สาขาการให้บริการ สาธารณสุข โลจิสติกส์ การศึกษา การก่อสร้าง วิศวกรรมเครื่องกล สำนวน สถาปนิก เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และช่างเทคนิคด้านการบำรุงรักษาระบบทำความร้อน นอกจากนี้ที่ผ่านมาระบบงานในหลายสาขาของสหพันธ์ฯ ต้องพึ่งพาแรงงานต่างชาติ โดยเฉพาะจากยุโรปตะวันออก อย่างไรก็ตามในปัจจุบันเศรษฐกิจในยุโรปตะวันออกเริ่มดีขึ้น ทำให้แรงงานต่างชาติอพยพกลับถิ่นฐานเดิมมากขึ้น ทั้งนี้ การขาดแคลนแรงงานทักษะจะส่งผลกระทบต่อศักยภาพของตลาดแรงงานในระยะยาว อนึ่ง ปัญหาการขาดแคลนแรงงานทักษะของสหพันธ์ฯ เกิดขึ้นก่อนการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 และทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นหลังเกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 เนื่องจากแรงงานทักษะได้ย้ายไปทำงานในสาขาอื่น ๆ ที่ไม่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

³ รัฐบาลสหพันธ์ฯ ให้เงินอุดหนุนส่วนหนึ่งเพื่อเป็นค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างของบริษัทที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ตามแผนการลดชั่วโมงการทำงานของลูกจ้าง โดยลูกจ้างไม่ต้องออกจากงาน (short-time work)

5. ข้อมูลเพิ่มเติม

5.1 การเข้ารับตำแหน่งของรัฐบาลชุดใหม่ของสหพันธ์ฯ ซึ่งคาดว่าจะในช่วงสัปดาห์ที่สองของเดือนธันวาคม 2564 อยู่ในช่วงเวลาที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 อย่างหนัก (ระลอก 4) จึงเป็นการเข้ารับหน้าที่บริหารงานที่มีความท้าทายอย่างยิ่ง โดยรัฐบาลชุดใหม่จำเป็นต้องเร่งออกมาตรการป้องกันเชื้อไวรัส COVID-19 โดยจะผลักดันประเด็นการฉีดวัคซีนให้เป็นวาระแห่งชาติและเป็นหน้าที่ของสังคมโดยรวม

5.2 ร่างข้อตกลงร่วมของพรรคร่วมจัดตั้งรัฐบาลจะต้องผ่านการลงมติจากสมาชิกแต่ละพรรคในเร็ววันนี้ โดยนาย Robert Habeck หัวหน้าพรรคร่วม (Co-Chairman) แห่งพรรค Greens ซึ่งคาดว่าจะเข้ามารับผิดชอบด้านเศรษฐกิจและสภาพภูมิอากาศ (โดยจะมีการเปลี่ยนชื่อกระทรวงจาก Federal Ministry for Economic and Energy เป็น Federal Ministry of Economic and Climate) และอาจต้องเผชิญกับความท้าทายอย่างมาก เนื่องจากสมาชิกพรรคให้ความสำคัญต่อนโยบายสภาพภูมิอากาศ ซึ่งการเจรจาต่อรองในหลายประเด็นไม่บรรลุผลตามเป้าหมายของพรรค เช่น การกำหนดการยกเลิกการใช้พลังงานถ่านหินที่ชัดเจนภายในปี ค.ศ. 2030 การเจรจาให้ตั้งเป้าหมายสภาพภูมิอากาศแยกเป็นสาขาและเปรียบเทียบผลลัพธ์เป็นรายปี และประเด็นที่เรียกร้องให้มีการปฏิเสธโครงการท่อส่งก๊าซ Nord Stream 2 เป็นต้น

.....

ข้อมูลจาก

<https://www.tagesschau.de/koalitionsvertrag-147.pdf>

<https://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/klima-nachhaltigkeit/eu-wird-atomkraft-als-nachhaltig-einstufen-niederlage-fuer-merkel-17639942.html>

<https://www.handelsblatt.com/karriere/personalsuche-der-deutschen-wirtschaft-fehlen-hunderttausende-leute-es-droht-der-stillstand-/27811796.html>

<https://www.handelsblatt.com/politik/deutschland/bundestagswahl-2021/ampel-kabinet-gruener-machtkampf-um-ministeraemter-das-sind-die-gewinner-und-verlierer-/27836384.html>

<https://www.tagesschau.de/inland/innenpolitik/koalitionsvertrag-151.html>